

Formuekonfiskation eller sligt, som man har talt om. Verden kan ganske vist falde sammen og der kan komme et Sammenbrud i Europa, og det vil da ogsaa ramme Danmark, men saa er der ingen Beregning mere. Ellers tror jeg ikke, at vi skulde behøve at frygte for, at vi ikke skulde kunne bruge den Skatteevne, der er. Paa den anden Side mener jeg ikke, der er nogen Grund til Skattelettelser. Vi skal ikke smigre os med sligt. Vi bliver nødt til at holde vort Budget paa ca. 450 Mill. Kr. Jeg tror, at Skattereserven vil komme til Anvendelse, men der findes ganske sikkert en Skattereserve, som vi endnu kan tage til her i Landet. Ligningen paa Indkomst- og Formueskatten er ikke saa fuldkommen, som den kunde være. Man bestræber sig ganske vist for at naa henimod det, men fuldkommen er den ikke endnu, der er store Indtægter at vente fra den Side. Dertil kommer, at ikke alene Tjenestemandsløven kræver sin store Udgift, men man vil komme til, af Hensyn til Samfundets rolige Udvikling, at gaa til meget store sociale Udgifter, dem, jeg allerede har nævnt, og som maa gennemføres. Desuden vil man neppe komme udenom f. Eks. Indførelsen af delvis vederlagsfri, ensartet Undervisning, som vil koste overmaade store Summer. Men skal man sørge for en rolige Udvikling her i Landet, bliver man ogsaa nødt til at huske paa, at nu stilles der visse Krav om bedre Kaar, om Nydelse af Livets Goder, som det ikke nytter, at man vil gøre Kapitalist- eller Borgerfront, eller hvad man vil kalde det, overfor. Man maa tage dem op til Overvejelse. Statsmaskineriet maa nogenlunde hurtigt sættes i Stand til at imødekomme disse Krav. Naturligvis, Statens Ydeevne er indskrænket. Jeg har ogsaa under hele Krigsperioden søgt at holde igen saa meget som muligt og gøre dette gældende. Man siger som et Ordsprog, at den smukkeste Pige kan ikke give mere, end hun har, og det kan heller ikke den rigeste Mand og heller ikke den bedst stillede Stat. Paa den anden Side bliver man nødt til at lade Kravene, som jeg før har sagt, bestemme Statens Udgifter, og Udgifterne betinger til en vis Grad Indtægterne. Det, der trænges til i Samfundet, er det, man kan kalde Forstaaelsesfred mellem de forskellige Samfundslag. Man har ikke Fred længere, end ens Nabo vil, og ens Nabo vil i Almindelighed ikke. Med de Midler, man har, maa man derfor arbejde henimod at skaffe Fred.

Jeg har tilladt mig at nævne ogsaa dette, udenfor den nøgterne og kedsomme Anførelse af Tal, fordi det er de ledende Tanker, de Principper, jeg har fulgt i min

Finansstyrelse i de 6 Aar, vi nu er gaet igennem. Jeg har ment, at hvor der kunde spares, maatte vi spare, men man maatte ogsaa bekoste, hvad der var nødvendigt at udføre. Jeg har ikke troet, at man uden videre kunde afvise Udgifter, selv om de var overordentlig store; man maatte gøre alt for at skaffe Indtægter til Veje, selv om det en vis Tid var ved Laan. Thi hvis det skulde gaa saaledes, som vi alle ønskede, at der blev en vis Forstaaelse, som sagt, mellem Samfundslagene, og der skulde være Haab om en rolige Udvikling, var dette langt vigtigere, end at nogle Folk kom til at betale store Skatter i nogle Aar, og at Staten optog visse Laan for at imødekomme Kravene.

Jeg maa til Slutning have Lov til at sige, at jeg ser ikke rettere, end at vor Statshusholdning i Øjeblikket er saa god som nogen Stats. Jeg tror ikke, jeg behøver at sammenligne Danmark med Tyskland eller Østrig eller Ungarn eller Balkanstaterne og lignende Lande, det vilde være ret urimeligt. Men hvis vi vil sammenligne vor Stilling med et saa stort og skønt og rigt Lands som Frankrig, saa vil dog neppe den franske Stats finansielle Forhold, saaledes som man ser dem fremstillet af franske Finansministre i en Rækkefølge, være bedre end den danske Stats. Jeg har læst Afhandlinger af meget kyndige engelske Finansmænd, som i de stærkeste Ord advarer mod den Maade, hvorpaa Statshusholdningen drives i England. Man har brugt saa kraftige Ord som, at England gaar mod Afrundens Rand. De Ord gør jeg naturligvis ikke til mine, jeg har ikke noget at udtale om den engelske Statshusholdning i og for sig. Men jeg har dog altsaa set, at meget kyndige Folk, hvis Ord finder Genlyd mangansteds, klager over Statshusholdningen i England. Jeg mener ogsaa, at vi kan sammenligne vor Statshusholdning med neutrale Staters som Sverige og Norge — efter det Kendskab, jeg har til dem — ja endogsaa med Hollands. I alt Fald vil jeg advare imod, at man fremstiller den som slet i Øjeblikket og derved vækker gale Forestillinger i Udlandet om vore Forhold. Det kunde jo f. Eks. tænkes, at vi maatte gaa til Laan, og hvorfor da, som jeg før har sagt, sværte sig selv i Udlandets Øjne? Jeg har været imod, naar Kommuner har villet optage Laan i Udlandet paa daarlige Vilkaar og søgt Statsgaranti derfor, fordi det vilde efter min Mening i Øjeblikket deklassere Danmark som Land. Paa den anden Side er jeg ganske klar over, selv om Forholdene nu er, som jeg har fremstillet dem, at alt maner til Forsigtighed og Varsomhed. Intet